

31993R2891

L 263/12

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

22.10.1993

KOMISJONI MÄÄRUS (EMÜ) nr 2891/93,**21. oktoober 1993,****millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1538/91, millega kehtestatakse määruse (EMÜ) nr 1906/90 (teatavate kodulinnuliha turustusnormide kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 26. juuni 1990. aasta määrust (EMÜ) nr 1906/90 teatavate kodulinnuliha turustusnormide kohta, ⁽¹⁾ muudetud määrusega (EMÜ) nr 317/93, ⁽²⁾ eriti selle artikleid 7 ja 9,

ning arvestades, et:

komisjoni määruses (EMÜ) nr 1538/91, ⁽³⁾ viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 1980/92, ⁽⁴⁾ sätestatakse linnulihasektori turustusnormide üksikasjalikud rakenduseeskirjad;

kogemust silmas pidades tuleks muuta teatavaid määratlusi seoses liikide, vanuse, rümba esitusviisi ja anatoomilise kehaehitusega; pettuste vältimiseks on vaja määratleda toode rinnaliha ("magret" või "maigret");

määruse (EMÜ) nr 1538/91 ühtse kohaldamise huvides tuleks määratleda mõisted "turustamine" ja "partii" linnulihasektoris ning muuta erilisi lubatud hälbeid linnurümpade määratluste, esitusviiside nimetuste ning rümpade ja jaotustükkide kvaliteedikategooriate kasutamise järelevalvets;

pidades silmas kohandamist sektori tegeliku olukorraga, tuleks muuta teatavaid põllumajandusliku tootmise tingimusi käsitlevaid kriteeriume ja piirkoguseid seoses põllumajandusliku tootmise viisi vabatahtliku märkimisega;

määruse (EMÜ) nr 1538/91 artiklis 14 sätestatud nimetused ja mõisted märgitakse vähemalt selle liikmesriigi keeles või keeltes, kus toimub toodete jaemüük või muu kasutamine; kõnealust sätet tuleks muuta vastavalt nõukogu 18. detsembri

1978. aasta direktiivile 79/112/EMÜ lõpptarbijale müüdavate toiduainete märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide lähendamise kohta, ⁽⁵⁾ viimati muudetud direktiiviga 91/72/EMÜ, ⁽⁶⁾ et hõlbustada linnuliha turustamist muudel juhtudel, kui linnuliha tarnimisel lõpptarbijale;

pidades silmas linnuliha töötlemise ja kontrollimise majanduslikku ja tehnoloogilist arengut ja kuna veesisaldus on külmutatud ja sügavkülmutatud kanade turustamisel eriti huvipakkuv, on ühenduse uuringud näidanud vajadust muuta asjaomaseid sätteid; seetõttu tuleks määrata kindlaks külmutatud või sügavkülmutatud kanade veesisaldus ja määratleda järelevalvesüsteem tapamajades ja kõikidel turustusetappidel, piiramata seejuures ühtsel turul kaupade vaba ringlemise põhimõtet;

veeimendumist tootmisettevõttes tuleks kontrollida ning kehtestada usaldatavad meetodid külmutatud ja sügavkülmutatud rümpade ettevalmistamisel lisatud vee koguse kindlaksmääramiseks, eristamata füsioloogilist vedelikku ja kanade ettevalmistamisel tekkivat muud vedelikku, kuna kõnealune eristamine tekitab praktilisi raskusi;

tuleks keelata tingimustele mittevastavate külmutatud või sügavkülmutatud kanade turustamine ilma asjakohase märketa pakendil; seoses sellega on kontrollide hõlbustamiseks ja selle tagamiseks, et tooteid kasutatakse ainult otstarbekohaselt, vaja vastu võtta praktilised eeskirjad seoses üksik- ja rühmapakenditel oleva märgistusega sõltuvalt nende sihtkohast;

on vaja sätestata võetavad meetmed, kui kontrollimisel avastatakse kõrvalekaldumisi partiides, mille puhul tooted ei vasta käesoleva määruse nõuetele; tuleks kehtestada kord ühenduse sisestest saadetistest tulenevate vaidluste lahendamiseks;

⁽¹⁾ EÜT L 173, 6.7.1990, lk 1.⁽²⁾ EÜT L 37, 13.2.1993, lk 8.⁽³⁾ EÜT L 143, 7.6.1991, lk 11.⁽⁴⁾ EÜT L 198, 17.7.1992, lk 31.⁽⁵⁾ EÜT L 33, 8.2.1979, lk 1.⁽⁶⁾ EÜT L 42, 15.2.1991, lk 27.

vaidluse korral peab komisjon suutma teha paikvaatlusi ja võtta vajalikke meetmeid vastavalt olukorrale;

veesisaldust käsitlevate tingimuste ühtlustamiseks on vaja määrata ühenduse ja riigi tugilaborid;

tuleks sätestada, et liikmesriigid kehtestavad praktilised meetodid külmutatud ja sügavkülmutatud kanade veesisalduse kontrollimiseks; määruse ühtseks kohaldamiseks tuleks sätestada, et liikmesriigid teavitavad nendest meetoditest komisjoni ja teisi liikmesriike;

määruse (EMÜ) nr 1906/90 artikliga 12 nähakse ette, et nõukogu 23. novembri 1976. aasta määrust (EMÜ) nr 2967/76, millega sätestatakse värskete, külmutatud ja sügavkülmutatud tibude, kanade ja kukkede veesisalduse ühisnormid, ⁽¹⁾ viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 3204/83, ⁽²⁾ kohaldatakse jätkuvalt kuni vastavalt kõnealuse määruse artiklile 7 vastuvõetud normide kohaldamiseni; käesoleva määrusega sätestatakse kõnealuste normide kohaldamise meetmed; seetõttu tuleks tunnistada kehtetuks kõnealune määrus ja komisjoni 30. oktoobri 1980. aasta määrus (EMÜ) nr 2785/80, millega kehtestatakse määruse (EMÜ) nr 2967/76 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ⁽³⁾ viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 3759/85 ⁽⁴⁾;

kodulinnuliha- ja munaturu korralduskomitee ei ole oma eesistuja määratud tähtaja jooksul arvamust avaldanud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EMÜ) nr 1538/91 muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

- (käsitleb ainult hollandikeelset teksti),
- punkti 1 alapunkti a neljas taane asendatakse järgmisega:

“— kana- ja kukepojad: tibud, kelle rümba mass on väiksem kui 650 g (ilma rupsi, pea ja jalgadeta); tibusid massiga 650–750 g võib nimetada kanapoe-gadeks, kui nende vanus tapmisel on kuni 28 päeva. Kõnealuse tapavanuse kontrollimiseks võivad liikmesriigid kohaldada artiklit 11.”

⁽¹⁾ EÜT L 339, 8.12.1976, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 315, 15.11.1983, lk 17.

⁽³⁾ EÜT L 288, 31.10.1980, lk 13.

⁽⁴⁾ EÜT L 356, 31.12.1985, lk 64.

— punkti 1 alapunkt c asendatakse järgmisega:

“c) pardid (*Anas platyrhynchos dom.*, *Cairina muschata*), mullardid (nende ristandid),

— (noor) part või pardipoeg, (noor) muskuspart, (noor) mullard: painduva (mitteluustunud) rinnakukiiluga lind,

— part, muskuspart, mullard: jäiga (luustunud) rinnakukiiluga lind,”

— punkti 2 alapunkt b asendatakse järgmisega:

“b) veerand: ees- või tagaveerand, mis on saadud poolrümbe poolitamise teel;”

— punkti 2 alapunkt f asendatakse järgmisega:

“f) koib koos seljaosaga: seljaosa mass on kuni 25 % jaotustüki kogumassist;”

— punktile 2 lisatakse järgmine alapunkt m:

“m) rinnaliha (“magret” või “maigret”): punktis 3 osutatud pardi ja hane rinnafilee koos naha, rinnalihast katva nahaaluse rasvkoega ning ilma sisemise rinnalihasetaga,”

— punktile 2 lisatakse alapunktide a–m järele järgmine:

“Punktides e, g ja h loetletud toodete puhul tähendab tekst “lõiked tuleb teha liigete juurest”, et lõiked tehakse seespool liigeseid piiritlevat kahte joont, nagu on näidatud Ia lisas esitatud joonisel.”

2. Lisatakse artikkel 1a:

“Artikkel 1a

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

turustamine – müügi eesmärgil omamine või väljapanek, müügiks pakkumine, müük, tarnimine või muu turustusvorm;

partii – samasse liiki, tüüpi, klassi ja tootmistsüklisse kuuluv kontrollitav linnuliha, mis on pärit samas kohas asuvast tapamajast või lihalõikusettevõttest. Artikli 8 ning V ja VI lisa kohaldamisel hõlmab partii ainult samasse nimimassi-klassi kuuluvaid kinnispakke.”

3. Artikli 2 lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Kõikide esitusviiside puhul võivad hingetoru, söögitoru ja pugu rümpa jääda, kui pead ei eemaldata.”

4. Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

— lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Artiklite 1, 2 ja 6 eiramisest tulenevaid otsuseid võib teha üksnes terve partii kohta, mida on kontrollitud vastavalt käesoleva artikli sätetele”,

— lõige 2 jäetakse välja,

— lõikes 3 esitatud tabel asendatakse järgmise tabeliga:

Partii suurus	Proovi suurus	Defektsete ühikute lubatud hälve	
		Kokku	Artiklite 1 (*) ja 3 ning artikli 6 lõike 1 puhul
1	2	3	4
100–500	30	5	2
501–3 200	50	7	3
>3 200	80	10	4

(*) Lubatud hälve on sätestatud ühe liigi piires.”

— lõigetest 4 ja 5 saavad vastavalt lõiked 3 ja 4 ning asendatakse järgmisega:

“4. A-klassi linnuliha partii kontrollimisel on lubatud lõikes 3 esitatud tabeli 3. veerus osutatud defektsete ühikute koguarv. Kõnealused defektsete ühikud võivad rinnafilees sisaldada kõhre (painduv rinnakukiil) kuni 2 % massist.

Artikli 1 lõigete 1 ja 3 punktide 1 ja 3 ning artikli 6 lõike 1 sätetele mittevastavate defektsete ühikute arv ei ületa lõikes 3 esitatud tabeli 4. veerus sätestatud arvu.

Vastavalt artikli 1 lõike 3 punktile 3 on vastuvõetav ainult selline defektne ühik, mille mass on vähemalt 240 g pardimaksa puhul ja vähemalt 385 g hanemaksa puhul.

5. B-klassi linnuliha partii kontrollimisel kahekordistatakse lubatud defektse ühikute arvu.”

5. Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

— lõike 1 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

“1. Põllumajanduslike tootmisviiside märkimiseks, välja arvatud mahepõllumajandus või bioloogiline tootmine, võivad markeeringul direktiivi 79/112/EMÜ artikli 1 lõike 3 punktis a määratletud tähenduses olla üksnes järgnevalt sätestatud mõisted ja vastavad III lisas loetletud mõisted teistes ühenduse keeltes ainult juhtudel, kui IV lisas nimetatud asjakohased tingimused on täidetud.”;

— (käsitleb ainult hollandikeelset teksti),

— lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Lindude tapavanust ja nuumamisaega on lubatud märkida ainult siis, kui kasutatakse ühte lõikes 1 osutatud mõistetest, ja juhul, kui lind ei ole IV lisa punktides b, c või d nimetatud vanusest noorem. Käesolevat sätet ei kohaldata loomade suhtes, kes kuuluvad artikli 1 punkti 1 alapunkti a neljanda taande alla.”

6. Artikkel 14 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 14

Toodete nimetused ja käesoleva määrusega ettenähtud muud mõisted märgitakse:

— müügil lõpptarbijale ostjatele hästi arusaadavas keeles nagu on osutatud nõukogu direktiivi 79/112/EMÜ artiklis 14, liikmesriigis, kus kõnealune müük toimub; käesolev säte ei takista selliste üksikasjade esitamist mitmes keeles,

— muudel juhtudel ühes või mitmes ühenduse ametlikus keeles.”

7. Lisatakse artikkel 14a:

“Artikkel 14a

1. Ilma et see piiraks lõigete 6 ja 10 kohaldamist, võib ühenduses äri- või kaubandustegevuse raames turustada külmutatud ja sügavkülmutatud kanasid üksnes juhul, kui jaotustükkide veesisaldus ei ületa V lisas (nõrutamismeetod) või VI lisas (keemiline meetod) kirjeldatud analüüsimeetoditega määratud tehniliselt vältimatuid väärtusi.

2. Iga liikmesriigi poolt määratud pädevad asutused tagavad, et tapamajad võtavad kõik vajalikud meetmed lõikes 1 ettenähtud sätete järgimiseks ja eelkõige selleks, et:

- võetakse proovid veeimendumise kontrollimiseks jahutamisel ning külmutatud ja sügavkülmutatud kanade veesisalduse kontrollimiseks,
- kontrollide tulemused registreeritakse ja neid säilitatakse üks aasta,
- iga partii märgistatakse viisil, mis võimaldab tootmiskuu-päeva kindlakstegemist; kõnealune märgistus tuleb kanda toodanguaruandesse.

3. Tapamajades viiakse vähemalt kord neljatunnise tööaja jooksul läbi regulaarsed kontrollid vastavalt VII lisale vee imendumise suhtes või kontrollid vastavalt V lisale.

Kui kõnealustest kontrollidest ilmneb, et imendunud vee hulk on suurem kui käesoleva määruse kohaselt lubatud kogu veesisaldus, arvestades töötlemisetappidel, mida ei kontrollita, rümpa imendunud vett, ja kui imendunud vee hulk ületab VII lisa punktis 9 või V lisa punktis 7 osutatud tasemed, teeb tapamaja töötlemisprotsessis viivitamatult vajalikud tehnilised muudatused.

4. Kõikidel lõike 3 teises lõigus osutatud juhtudel ning igal juhul vähemalt kord kahe nädala jooksul viiakse proovide võtmise teel läbi lõikes 1 osutatud veesisalduse kontrollid kõikidest tapamajadest pärit külmutatud või sügavkülmutatud kanade puhul liikmesriigi pädeva asutuse valiku kohaselt vastavalt V või VI lisale. Kõnealust kontrolli ei teostata rümpade puhul, mille kohta esitatakse pädevale asutusele tõend, et need on ette nähtud üksnes ekspordiks.

5. Lõikes 3 ja 4 osutatud kontrollid viib läbi pädev asutus või need viiakse läbi pädeva asutuse vastutusel. Pädevad asutused võivad konkreetsetel üksikjuhtudel kohaldada lõike 3 ja eriti VII lisa punktide 1 ja 9 ning lõike 4 sätteid range-malt tapamaja suhtes, kelle puhul see osutub käesolevas määru-ses lubatud veesisalduse järgimise tagamiseks vajali-kuks.

6. Kui lõikes 4 osutatud kontrollide tulemusena selgub, et on ületatud lubatud piirnormi, ei ole asjaomane partii vasta-vuses käesoleva määrusega. Kõnealusel juhul võib asjaomane tapamaja nõuda kontrollanalüüsi läbiviimist liikmesriigi pädeva asutuse valitud meetodil.

7. Kui pärast kõnealust kontrollanalüüsi leitakse, et asja-omane partii ei ole vastavuses käesoleva määrusega, võtab pädev asutus sobivad meetmed selleks, et lubada asjaomast partiid ühenduses turustada ainult tingimusel, et tapamaja märgistab pädeva asutuse järelevalve all asjaomaste rümpade üksik- ja rühmapakendid lindi või etiketiga, millele on kantud punaste suurtähtedega vähemalt üks järgmistest sõnastustest:

“Contenido en agua superior al límite CEE”

“Vandindhold overstiger EØF-Normen”

“Wassergehalt über dem EWG-Höchstwert”

“Περιεκτικότητα σε νερό ανώτερη του ορίου EOK”

“Water content exceeds EEC limit”

“Teneur en eau supérieure à la limite CEE”

“Tenore d’acqua superiore al limite CEE”

“Watergehalte hoger dan het EEG-maximum”

“Teor de água superior ao limite CEE”.

Esimeses lõigus osutatud partii jääb pädeva asutuse järele-valve alla, kuni selle suhtes kohaldatakse käesolevat lõiget või see kõrvaldatakse muul viisi. Kui pädevale asutusele tõendatakse, et esimeses lõigus osutatud partii on ette nähtud ekspordiks, võtab pädev asutus kõik vajalikud meetmed, et takistada kõnealuse partii turustamist ühen-duses. Esimeses lõigus sätestatud sõnastused kantakse silma-paistvasse kohta hästi nähtavalt, selgesti loetavalt ja kustu-matult. Muud teksti- või kujunduselemendid ei tohi neid mingil viisil peita, varjata või segada. Üksikpakenditel on tähed on vähemalt 1 cm kõrgused ja rühmapakenditel vähe-malt 2 cm kõrgused.

8. Sihtliikmesriik võib viia läbi külmutatud või sügavkülmutatud kanade mittediskrimineerivad pistelised kontrollid saadetise käesoleva artikli nõuetele vastavuse kontrollimi-seks, kui on tõsised põhjused kahtlustada rikkumisi.

9. Lõikes 8 osutatud kontrollid viiakse läbi kaupade siht-kohas või muus sobivas kohas, tingimusel, et viimati nime-tatud juhul ei asu see piiril ja koha valik takistab võimalikult vähe kaupade marsruuti ning et kaubad liiguvad pärast vaja-like proovide võtmist tavapärastelt sihtkohta. Tooteid ei müüda lõpptarbijale enne, kui kontrolli tulemused on teada.

Kõnealused kontrollid tuleb viia läbi esimesel võimalusel, et mitte asjatult viivitada toodete turuleviimisega või põhjustada viivitusi, mis võivad nende kvaliteeti kahjustada.

Kontrollide tulemustest, järgnevatest otsustest ja nende aluseks olnud asjaoludest teavitatakse kaubasaatjat, kaubasaajat või nende esindajaid hiljemalt proovide võtmisele järgneva kahe tööpäeva jooksul. Sihtliikmesriigi pädevate asutuste tehtud otsustest ja nende põhjustest teatatakse lähteliikmesriigi pädevale asutusele.

Kaubasaatja või tema esindaja taotluse korral edastatakse talle nimetatud otsused ja nende põhjused kirjalikult koos üksikasjadega sihtliikmesriigi õigusaktide alusel kehtiva edasikaebamisõiguse kohta, samuti sellega seotud protsessinormide ja -tähtaegade kohta.

10. Kui lõikes 8 osutatud kontrollide tulemused näitavad, et lubatud piinorme on ületatud, võib asjaomase partii omanik nõuda kontrollanalüüsi läbiviimist tema valitud meetodil VIII lisas loetletud tugilaboritest ühes või pädevate asutuste poolt selleks heakskiidetud muus laboratooriumis. Kõnealuse kontrollanalüüsi kulud kannab partii omanik. Tugilaborite ülesanded ja pädevus on sätestatud IX lisas.

11. Kui pärast vastavalt lõigetele 8 ja 9 läbiviidud kontrolli ja taotletud kontrollanalüüsi on leitud, et külmutatud või sügavkülmutatud kanad ei vasta käesoleva artikli sätetele, kohaldab sihtliikmesriigi pädev asutus lõikes 7 ettenähtud korda.

12. Lõigetes 10 ja 11 ettenähtud juhtudel võtab sihtliikmesriigi pädev asutus viivitamata ühendust lähteliikmesriigi pädeva asutusega. Lähteliikmesriigi pädev asutus võtab kõik vajalikud meetmed ja teavitab sihtliikmesriigi pädevat asutust läbiviidud kontrollidest, tehtud otsustest ja nende tegemise põhjustest.

Kui lõigetele 8 ja 10 ettenähtud kontrollid tõendavad korduvaid eiramisi või kui kõnealuste kontrollide läbiviimine ei ole lähteliikmesriigi arvates piisavalt põhjendatud, teavitavad asjaomase liikmesriigi pädevad asutused sellest komisjoni.

Käesoleva määruse ühtseks kohaldamiseks vajalikul määral või sihtliikmesriigi pädeva asutuse taotluse korral ja arvestades leitud rikkumiste laadi, võib komisjon:

- saata asjaomasesse ettevõttesse ekspertide rühma ning viia koos pädevate riiklike asutustega läbi kohapealsed kontrollid, või
- taotleda sihtliikmesriigi pädevalt asutuselt asjaomase ettevõtte toodete proovide võtmise tihendamist ja vajadusel sanktsioonide rakendamist vastavalt määruse (EMÜ) nr 1906/90 artiklile 10.

Komisjon teatab oma järeldustest liikmesriikidele. Liikmesriigid, kelle territooriumil kontrolli läbi viiakse, annavad ekspertidele nende töös kogu vajaliku abi.

Kuni komisjoni järelduste saamiseni peab lähteliikmesriik sihtliikmesriigi taotluse korral tihendama kõnealuse ettevõtte toodete kontrolli.

Kui seoses ettevõttes toimunud korduvate eiramistega võetakse kõnealuseid meetmeid, rahastab komisjon asjaomases ettevõttes kolmanda löigu taanete kohaldamisel tekkinud kulud.

13. Liikmesriigid võtavad konkreetsed meetmed seoses käesoleva artikliga ettenähtud kontrollidega. Liikmesriigid teatavad kõnealustest meetmetest teistele liikmesriikidele ja komisjonile enne 1. novembrit 1993. Kõigist asjakohastest muudatustest teatatakse teistele liikmesriikidele ja komisjonile.”

8. I, III ja IV lisa asendatakse käesoleva määruse vastavate lisadega.
9. Ia, V, VI, VII, VIII ja IX lisa lisatakse vastavate lisadena käesolevale määrusele.

Artikkel 2

Määrused (EMÜ) nr 2967/76 ja (EMÜ) nr 2785/80 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub 1. detsembril 1993.

Artikli 1 punkti 7 ja artiklit 2 kohaldatakse alates 1. märtsist 1994.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. oktoober 1993

Komisjoni nimel

komisjoni liige

René STEICHEN

ARTIKLI 1 LÕIGE 1 – LINNURÜMPADE NIMETUSED

	E	F	D	DK	ESP	GR	I	NL	P
1.	Chicken, broiler	Poulet (de chair)	Hähnchen	Kylling, slagtekyl- ling	Pollo (de carne)	Κοτόπουλο Πετεινοι και κότεζ (κρεατοπα- ραγωγής)	Pollo, "Broiler"	Kuiken, braad- kuiken	Frango
2.	Cock, hen, casserole, or boiling fowl	Coq, poule (à bouillir)	Suppenhuhn	Hane, høne, suppehøne	Gallo, gallina	Πετεινοι και κότεζ (για δράσιμο)	Gallo, gallina Pollame da brodo	Haan, hen, soep-of stoofkip	Galo, galinha
3.	Capon	Chapon	Kapaun	Kapun	Capón	Καπόνια	Cappone	Kapoen	Capão,
4.	Poussin, Coquelet	Poussin, coquelet	Stubenküken	Poussin, Coquelet	Polluelo	Νευσσός πετεινάρι	Galletto	Piepkuiken	franguitos
1.	(Young) turkey	Dindonneau, (jeune) dinde	(Junge) Pute, (Junger) Truthahn	(Mini) kalkun	Pavo (joven)	(Νεαποί) γάλιοι και γαλοπούλες	(Giovane) tacchino	(Jonge) kalkoen	Peru
2.	Turkey	Dinde (à bouillir)	Pute, Truthahn	Avlskalkun	Pavo	Γάλιοι και γαλο- πούλες	Tacchino/a	Kalkoen	Peru adulto
1.	(Young) duck, duck- ling, (Young) Muscovy duck, (Young) Mulard duck	(Jeune) canard, caneton, (jeune) canard de barbarie, (jeune) canard mulard	Frühmastente, Jungente, (Junge) Barbarieente (1), (Junge) Mulardente	(Ung) and (Ung) berberieand (Ung) mulardand	Pato (joven o anadino), pato de Berbería (joven), Pato cruzado (joven)	(Νεαρές) πάπιες ή παπάκια, (νεαρές) πάπιες δαρδαρίας, (νεαρές) πάπιες mulard	(Giovane) Anatra (Giovane) Anatra muta (Giovane) Anatra "mulard"	(Jonge) eend (Jonge) Barbarijse eend (Jonge) "Mulard"- eend	Pato, pato <i>Barbary</i> , pato <i>Mulard</i>
2.	Duck, Muscovy duck, Mulard duck	Canard, canard de Barbarie (à bouillir), canard mulard (à bouillir)	Ente Barbarieente Mulardente	Avlsand Berber- ieand Mulardand	Pato, pato de Berbería Pato cruzado	Πάπιες πάπια δαρδα- ρίας, πάπιες mulard	Anatra Anatra muta Anatra "mulard"	Eend Barbarijse eend "Mulard"-eend	Pato adulto, pato adulto <i>Barbary</i> , pato adulto <i>Mulard</i>
1.	(Young) goose, gosling	(Jeune) oie ou oison	Frühmastgans, (Junge) Gans	(Ung) gås	Oca (joven), ansarón	(Νεαρές) χήνες ή χηνάκια	(Giovane) oca	(Jonge) gans	Ganso
2.	Goose	Oie	Gans	Avlsgås	Oca	Χήνες	Oca	Gans	Ganso adulto
1.	(Young) guinea fowl	(Jeune) pintade Pintadeau	(Junges) Perlhuhn	(Ung) perlehøne	Pintada (joven)	(Νεαρές) φραγκό- κοτες	(Giovane) faraona	(Jonge) paretshoen	Pintada
2.	Guinea fowl	Pintade	Perlhuhn	Avlsperlehøne	Pintada	Φραγκόκοτες	Faraona	Paretshoen	Pintada adulta

(1) Termit "Flugente" võib kasutada kuni 31. detsembrini 1995.

ARTIKLI 1 LÕIGE 2 – LINNULIHA JAOTUSTÜKKIDE NIMETUSED

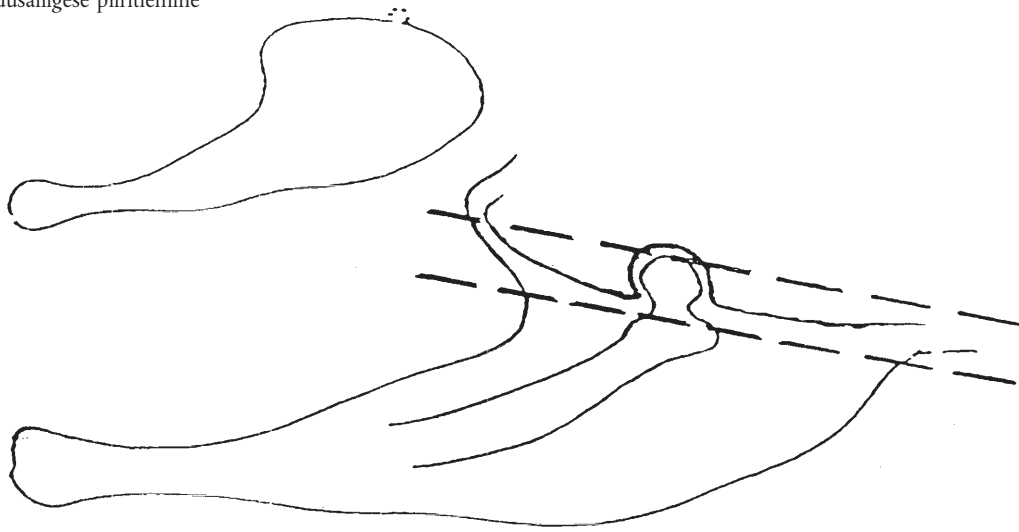
	E	F	D	DK	ESP	GR	I	NL	P
a)	Half	Demi ou moitié	Hälfte oder halbes	Halvt	Medio	Μισά	Metà	Helft	Metade
b)	Quarter	Quart	(Vorder-, Hinter-) Viertel	Kvart	Cuarto	Τεταρτημόριο	Quarto	Kwart	Quarto
c)	Unseparated leg quarters	Quarts postérieurs non séparés	Hinterviertel am Stück	Sammenhængende lårstykker	Cuartos traseros unidos	Αδιαχώρισα τεταρτημόρια ποδιών	Cosciotto	Niet-gescheiden achterkwarten	Quartos de coxa não separados
d)	Breast	Poitrine, blanc ou filet sur os	Brust, halbe Brust, halbierte Brust	Bryst	Pechuga	Στήθος	Petto con osso	Borst	Peito
e)	Leg	Cuisse	Schenkel, Keule	Helt lår	Muslo y contramuslo	Πόδι	Coscia	Hele poot, hele dij	Perna inteira
f)	Chicken leg with a portion of the back	Cuisse de poulet avec une portion du dos	Hähnchenschenkel mit Rückenstück	Kyllingelår med en del af ryggen	Cuarto trasero de pollo	Πόδι από κοτόπουλο με ένα κομμάτι της ράχης	Coscetta	Poot/dij met rugdeel (bout)	Perna inteira de frango com uma porção do dorso
g)	Thigh	Haut de cuisse	Oberschenkel, Oberkeule	Overlår	Contramuslo	Μηρός (μπούτι)	Sovraccoscia	Bovenpoot, bovendij	Coxa
h)	Drumstick	Pilon	Unterschenkel, Unterkeule	Underlår	Muslo	Κνήμη	Fuso	Onderpoot, onderdij (Drumstick)	Perna
i)	Wing	Aile	Flügel	Vinge	Ala	Φτερούγα	Ala	Vleugel	Asa
j)	Unseparated wings	Ailes non séparées	Beide Flügel, ungetrennt	Sammenhængende vinger	Alas unidas	Αδιαχώριστες φτερούγες	Ali non separate	Niet-gescheiden vleuegels	Asas não separadas
k)	Breast fillet	Filet de poitrine blanc, filet, noix	Brustfilet, Filet aus der Brust	Brystfilet	Filete de pechuga	Φιλέτο στήθους	Filetto, fesa (tacchino)	Borstfilet	Carne de peito
l)	Breast fillet with wishbone	Filet de poitrine avec clavicule	Brustfilet mit Schlüsselbein	Brystfilet med ønskeben	Filete de pechuga con clavícula	Φιλέτο στήθους με κλειδοκόκαλο	Petto (con forcella), fesa (con forcella)	Borstfilet met vorkbeen	Carne de peito com fúrcula
m)	Magret, maigret	Magret, maigret	Magret, maigret	Magret, maigret	Magret, maigret	Magret, maigret	Magret, maigret	Magret	Magret, maigret

I A LISA

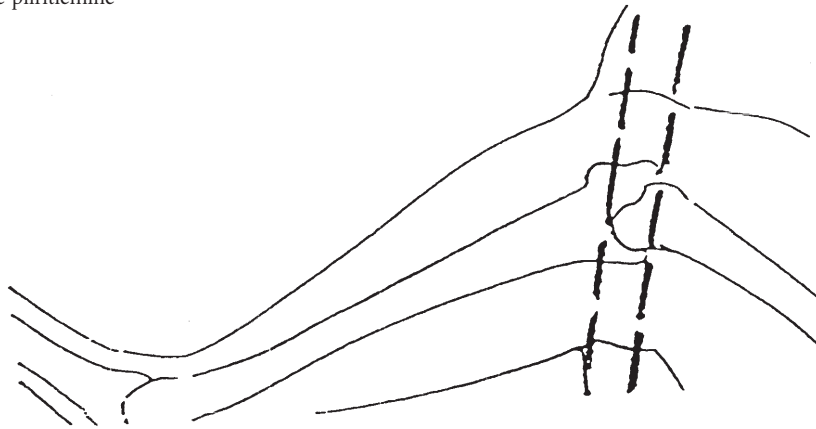
Lõige, mis eraldab reie/koiva ja selja

— puusaliigese piiritlemine

Lõige, mis eraldab reie ja sääretüki

— põlveliigese piiritlemine

II LISA

ARTIKKEL 9 – JAHUTUSMEETODID

	E	F	D	DK	ESP	GR	I	NL	P
1.	Air chilling	Refroidissement à l'air	Luftkühlung	Luftkøling	Refrigeración por aire	Ψύξη με αέρα	Raffreddamento ad aria	Luchtkoeling	Refrigeração por ventilação
2.	Air spray chilling	Refroidissement par aspersion ventilée	Luft-Sprüh-Kühlung	Luftspraykøling	Refrigeración por aspersion ventilada	Ψύξη με ψεκασμό	Raffreddamento per aspersione e ventilazione	Lucht-sproeikoeling	Refrigeração por aspersion e ventilação
3.	Immersion chilling	Refroidissement par immersion	Tauchkühlung	Neddypningskøling	Refrigeración por inmersión	Ψύξη με δύθιοη	Raffreddamento per immersione	Dompelkoeling	Refrigeração por imersão

III LISA

ARTIKLI 10 LÕIGE 1 – LINNUPIDAMISVIISID

	E	F	D	DK	ESP	GR	I	NL	P
a)	Fed with... % of... Oats fe goose	Alimenté avec... % de... Oie nourrie à l'avoine	Mast mit... %... Hafermastgans	Fodret med... %... Havrefodret gås	Alimentado con... % Oca engordada con avena	Έχει τραφει με ... % ... Χήνα που παχαινεται με δρώμη	Alimentato con il... % di... Oca ingrassata con avena	Gevoed met... %... Met haver vetgemeste gans	Alimentado com... % de... Ganso engordado com aveia
b)	Extensive indoor (barn-reared)	Élevé à l'intérieur: système extensif	Extensive Bodenhaltung	Ekstensivt stal-dopdræt (skrabe...)	Sistema extensivo en gallinero	Εκτατικής εκτροφής	Extensivo al coperto	Scharrel... binnengehouden	Produção extensiva em interior
c)	Free range	Sortant à l'extérieur	Auslaufhaltung	Fritgående	Gallinero con salida libre	Ελεύθερης δοσικής	All'aperto	Scharrel... met uitloop	Produção em semiliberdade
d)	Traditional free range	Fermier-élevé en plein air	Bäuerliche Auslaufhaltung	Frilands...	Granja al aire libre	Πτηνοτροφείο περιορισμένης δοσικής	Rurale all'aperto	Boerenscharrel... met uitloop Hoeve... met uitloop	Produção ao ar livre
e)	Free range — total freedom	Fermier-élevé en liberté	Bäuerliche Freilandhaltung	Frilands... opdrættet i fuld frihed	Granja de cría en libertad	Πτηνοτροφείο απεριορίστης τροφής	Rurale in libertà	Boerenscharrel... met vrije uitloop Hoeve... met vrije uitloop	Produção em liberdade

IV LISA

a) Söödaratsioon

Viited järgmistele söödakomponentidele on lubatud üksnes järgmistel tingimustel:

- teraviljade puhul: kui seda on söödasegus, mida antakse suurema osa nuumaperioodi vältel ja mis võib sisaldada kuni 15 % teravilja kõrvalsaadusi, vähemalt 65 % massist; kui viidatakse ühele kindlale teraviljale, peab seda kasutatavas söödasegus olema vähemalt 35 % ja maisi puhul vähemalt 50 %,
- kaunviljade ja lehtkõogiviljade puhul: kui seda on söödasegus, mida antakse suurema osa nuumaperioodi vältel, vähemalt 5 % massist,
- piimatoodete puhul: kui seda on söödasegus, mida antakse söötmise lõppjärgus, vähemalt 5 % massist.

Mõistet “kaeraga toidetud hani” võib siiski kasutada, kui hanedele on antud kolmenädalase lõpptoitmise ajal vähemalt 500 g kaeru päevas.

b) Ekstensiooniline seepidamine (lindlas pidamine)

Seda mõistet võib kasutada üksnes siis, kui:

- loomkoormus ühe põrandaruutmeetri kohta ei ole suurem kui:
  - kanade puhul: 12 lindu, kuid kõige rohkem 25 kg eluskaalu järgi,
  - partide, pärllkanade ja kalkunite puhul: 25 kg eluskaalu järgi,
  - hanede puhul: 15 kg eluskaalu järgi,
- linnud tapetakse järgmises vanuses:
  - kanad: 56päevased või vanemad,
  - kalkunid: 70päevased või vanemad,
  - haned: 112päevased või vanemad,
  - pekingi pardid: 49päevased või vanemad,
  - muskuspardid: 70päevased või vanemad emaslinnud, 84päevased või vanemad isaslinnud,
  - emased mullardid: 65päevased või vanemad,
  - pärllkanad: 82päevased või vanemad.

c) Vabapidamine

Seda mõistet võib kasutada üksnes siis, kui:

- hoone loomkoormus ja tapavanus jäävad punktis b kindlaksmääratud piiridesse, välja arvatud kanade puhul, keda võib olla 13, kuid kõige rohkem 27,5 kg eluskaalu järgi ruutmeetri kohta, ja kohikukkede puhul, kelle loomkoormus ei ületa 7,5 lindu ja 27,5 kg eluskaalu järgi ruutmeetri kohta,
- lindudel on vähemalt poole eluea jooksul olnud terve päeva juurdepääs uiteväljale, millest suurem osa on kaetud taimkattega ja mille pindala on vähemalt:
  - 1 m² kana või pärllkana kohta,
  - 2 m² pardi kohta,
  - 4 m² kalkuni või hane kohta.

Pärllkanade puhul võib uiteväljad asendada õrrekanalaga, mille põrandapindala on vähemalt võrdne hoone pindalaga ja mille kõrgus on vähemalt 2 m ning kus on kokku vähemalt 10 cm õrrepikkust ühe linna kohta (hoones ja õrrekanalas),

- nuumaperioodil kasutatud söödasegu sisaldab vähemalt 70 % teravilja,
- lindlas on väljumislugid, mille kogupikkus on vähemalt 4 meetrit hoone pindala 100 m² kohta.

d) Traditsiooniline vabapidamine

Seda mõistet võib kasutada üksnes siis, kui:

- loomkoormus ühe ruutmeetri kohta hoone sees ei ole suurem kui:
  - tibude puhul: 12 lindu, kuid kõige rohkem 25 kg eluskaalu järgi; teisaldatavate hoonete puhul, mille põrandapindala on kuni 150 m² ja mis on ka öösel avatud, võib loomkoormus olla kuni 20 lindu, kuid mitte rohkem kui 40 kg eluskaalu järgi ühe ruutmeetri kohta,

- kohikuked: 6,25 (kuni 91-päevased: 12), kuid kõige rohkem 35 kg eluskaalu järgi,
  - muskuspardid ja pekingi pardid: 8 isaslindu, kuid kõige rohkem 35 kg eluskaalu järgi, 10 emaslindu, kuid kõige rohkem 25 kg eluskaalu järgi,
  - mullardid: 8, kuid kõige rohkem 35 kg eluskaalu järgi,
  - pärllkanad: 13, kuid kõige rohkem 23 kg eluskaalu järgi,
  - kalkunid: 6,25 (kuni seitsmenädalased: 10), kuid kõige rohkem 35 kg eluskaalu järgi,
  - haned: 5 (kuni kuuenädalased: 10), 3 lindu nuumaperioodi kolmel viimasel nädalal, kui neid peetakse suletud ruumis, kuid kõige rohkem 30 kg eluskaalu järgi,
  - sama tootmisüksuse lindla kasutatav kogupindala ei ole üle 1 600 m²,
  - igas lindlas on kuni:
    - 4 800 kana,
    - 5 200 pärllkana,
    - 4 000 emast muskuspardi või pekingi parti või 3 200 isast muskuspardi või pekingi parti või mullardit,
    - 2 500 kohikukke, hane või kalkunit,
  - lindlas on väljumislugu, mille kogupikkus on vähemalt 4 meetrit hoone pindala 100 m² kohta.
  - lindudel on terve päev juurdepääs uiteväljale järgmisest vanusest alates:
    - kuus nädalat kanade ja kohikukkede puhul,
    - kaheksa nädalat partide, hanede, pärllkanade ja kalkunite puhul,
  - suurem osa uiteväljast on kaetud taimkattega ja selle pindala on vähemalt:
    - 2 m² kana, muskuspardi, pekingi pardi või pärllkana kohta,
    - 3 m² mullardi kohta,
    - 4 m² vähemalt 92päevase kohikuke kohta (2 m² kuni 91päevase kohikuke kohta),
    - 6 m² kalkuni kohta,
    - 10 m² hane kohta.
- Pärllkanade puhul võib uiteväljad asendada örrekanalaga, mille põrandapindala on hoone pindalast vähemalt kaks korda suurem ja kõrgus vähemalt 2 m. Linnu kohta on kokku vähemalt 10 cm örrepikkust (hoones ja örrekanalas),
- nuumatavad linnud on aeglase kasvuga tõust,
  - nuumaperioodil kasutatud söödasegu sisaldab vähemalt 70 % teravilja,
  - tapavanus on vähemalt:
    - 81 päeva kanade puhul,
    - 150 päeva kohikukkede puhul,
    - 49 päeva pekingi partide puhul,
    - 70 päeva muskuspardi puhul,
    - 84 päeva isaste muskuspardi puhul,
    - 92 päeva mullardite puhul,
    - 94 päeva pärllkanade puhul,
    - 140 päeva kalkunite või küpsetamiseks mõeldud hanede puhul,
    - 95 päeva rasvamaksa ("Foie gras") ja rinnaliha ("magret") tootmiseks ettenähtud hanede puhul,
  - nuumaperioodi lõpp suletud ruumis ei ületa:
    - üle 90päevaste tibude puhul: 15 päeva,
    - üle 125päevaste kohikukkede puhul: 4 nädalat,
    - rasvamaksa ("Foie gras") ja rinnaliha ("magret") tootmiseks ettenähtud üle 70päevaste hanede ja mullardite puhul: 4 nädalat.

e) *Täieliku liikumisvabadusega traditsiooniline vabapidamine*

Selle mõiste kasutamiseks on vaja täita punktis d sätestatud tingimused ning lindudel peab terve päev olema juurdepääs piiramata alaga uiteväljale.

V LISA

SULAMISKAO MÄÄRAMINE

(Nõrutamiskatse)

1. Eesmärk ja reguleerimisala

Käesolevat meetodit kasutatakse külmutatud või sügavkülmutatud kanade sulatamisel eralduva vee hulga määramiseks. Kui kõnealune nõrgumiskadu, mis on väljendatud protsendina rümba massist (koos kogu pakendis oleva söödava rupsiga) ületab lõikes 7 sätestatud piirnormi, käsitatakse üleliigset vett töötlemise jooksul imendununa.

2. Mõiste

Käesoleva meetodiga määratud nõrgumiskadu väljendatakse protsendina külmutatud või sügavkülmutatud rümba massist, kaasa arvatud söödav rups.

3. Põhimõte

Külmutatud või sügavkülmutatud rümp koos söödava rupsiga sulatatakse kontrollitavates tingimustes, mis võimaldavad eraldunud vee massi arvutamist.

4. Seadmed

4.1. Kaalud kuni 5 kg kaalumiseks, täpsusega vähemalt 1 g.

4.2. Kilekotid, mis on piisavalt suured rümba mahutamiseks ja mis on varustatud vahendiga kottide kindlaks kinnitamiseks.

4.3. Termostaatiliselt juhitud veevann koos seadmetega, mis võimaldavad hoida rümpasid punktides 5.5 ja 5.6 kirjeldatud viisil. Veevannis oleva vee ruumala on vähemalt kaheksa korda suurem kui kontrollitava linnuliha ruumala ning vee temperatuur on 42 ± 2 °C.

4.4. Filterpaber või muud vett imavad paberrätikud.

5. Meetod

5.1. Kontrollitava linnuliha hulgast eraldatakse kaksikümne rümba juhuslikul valikul. Kuni testimiseni punktides 5.2–5.11 kirjeldatud viisil hoitakse rümpasid temperatuuril mitte üle -18 °C.5.2. Pakendi välispind pühitakse üleliigse jää ja vee eemaldamiseks. Pakend ja selle sisu kaalutakse 1 grammi täpsusega: see mass on M_0 .5.3. Rübalt ja sellega koos müüdavalt söödavalt rupsilt eemaldatakse välispakend, mis kuivatatakse ja kaalutakse 1 grammi täpsusega: see mass on M_1 .5.4. Külmutatud rümba ja söödava rupsi mass saadakse M_1 lahutamisel M_0 -st.

5.5. Rümp koos söödava rupsiga pannakse tugevasse veekindlasse kilekotti nii, et kõhuõõs on suunatud koti põhja (suletud osa) poole. Kott on piisavalt pikk, et seda saaks veebasseinis kindlalt kinnitada, kuid mitte nii lai, et rümpade püstine asend muutuks.

5.6. Koti osa, milles on rümp ja söödav rups, kastetakse täielikult veebasseini ning jäetakse avatuks, et võimalikult suur hulk õhku pääseks välja. Kotti hoitakse püstiasendis, kasutades vajadusel tugivarbasid või kotti pandud lisaraskusi nii, et vesi ei pääseks vannist kotti. Kotid ei tohi üksteise vastu puutuda.

5.7. Kott jäetakse veevanni ja hoitakse kogu aja jooksul temperatuuril 42 ± 2 °C ning kotti või vett hoitakse pidevas liikumises kuni rümba termiline keskpunkt (rupsiga kanade puhul rinnalihase sügavaim osa rinnaluu lähedal või ilma rupsita kanade puhul rupsi keskosa) saavutab temperatuuri vähemalt 4 °C, mõõdetuna kahes juhuslikult valitud rümbas. Rümbad ei tohiks olla veevannis kauem kui on vajalik temperatuuri 4 °C saavutamiseks. Temperatuuril -18 °C hoitud rümpade vees hoidmise ajavahemik on järgmine:

Kaaluklass (g)	Rümba mass ± rups (g)	Soovitatav vees hoidmise aeg minutites	
		Rupsita tibud	Rupsiga tibud
< 800	< 825	77	92
850	825–874	82	97
900	875–924	85	100
950	925–974	88	103
1 000	975–1 024	92	107
1 050	1 025–1 074	95	110
1 100	1 050–1 149	98	113
1 200	1 150–1 249	105	120
1 300	1 250–1 349	111	126
1 400	1 350–1 449	118	133

Iga järgmise 100 g puhul pikendatakse ajavahemikku 7 minuti võrra. Kui vees hoidmise soovitatud ajavahemiku jooksul ei jõua kahe kontrollitud rümba temperatuur +4 °C-ni, jätkatakse sulatamist, kuni rümpade termilise keskpunkti temperatuur on +4 °C.

- 5.8. Kott ja selle sisu eemaldatakse veevannist; koti põhja tehakse augud, et sulamisel tekkinud vesi saaks välja voolata. Kotil ja selle sisul lastakse nõrguda üks tund ümbritseva õhu temperatuuril +18 kuni +25 °C.
- 5.9. Sulanud rümp eemaldatakse ja kotid ja pakend rupsiga (kui see on olemas) eemaldatakse kõhuõõnest. Rümp kuivatatakse seest ja väljast filterpaberi või paberrätikute abil. Rupsi sisaldavasse kotti tehakse augud ja pärast seda, kui vesi on ära nõrgunud, kuivatatakse kott ja sulanud rups võimalikult hoolikalt.
- 5.10. Sulanud rümba, rupsi ja pakendi kogumass kaalutakse 1 g täpsusega ja tähistatakse M_2 -ga.
- 5.11. Rupsi sisaldava pakendi mass kaalutakse 1 g täpsusega ja tähistatakse M_3 -ga.

6. Tulemuse arvutamine

Sulamisel eraldunud vee hulk, väljendatuna protsendina külmutatud või sügavkülmutatud rümba massist (koos rupsiga), arvutatakse järgmiselt:

$$\frac{M_0 - M_1 - M_2}{M_0 - M_1 - M_3} \times 100$$

7. Tulemuse hindamine

Kui proovis oleva 20 rümba sulamisel eraldunud vee kogus ületab järgmisi protsente, ületab töötlemise käigus imendunud vee kogus piirmäära.

Protsendimäärad on järgmised:

- õhkjahutus: 1,5 %,
- õhkpiserdusjahutus: 3,3 %,
- sukeljahutus: 5,1 %.

VI LISA

KANADE KOGU VEESISALDUSE MÄÄRAMINE

(Keemiline katse)

1. Eesmärk ja reguleerimisala

Käesolevat meetodit kasutatakse külmutatud ja sügavkülmutatud kanade veesisalduse määramiseks. Meetod hõlmab homogeenitud kodulinnurümpadest võetud proovide vee- ja proteiinisalduse määramist. Määratud kogu veesisaldust võrreldakse lõikes 6.4 osutatud valemiga esitatud piirväärtusega, et teha kindlaks, kas töötlemisel on imendunud üleliigset vett. Kui analüüsija kahtlustab hindamist häiriva aine olemasolu, võtab ta vajalikud asjakohased abinõud.

2. Mõisted

Rümp – kodulinnu rümp koos luude, kõhrede ja rümbas oleva rupsiga.

Rups – maks, süda, pärismagu ja kael.

3. Põhimõte

Vee- ja proteiinisaldus määratakse vastavalt tunnustatud ISO (Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni) meetoditele või vastavalt muudele meetoditele või analüüsidele, mille nõukogu on heaks kiitnud.

Rümpade suurim lubatav koguveesisaldus arvestatakse rümpade proteiinisalduse alusel, mida saab seostada füsioloogilise veesisaldusega.

4. Seadmed ja reaktiivid

4.1. Kaalud rümpade ja ümbrise kaalumiseks, täpsusega vähemalt ± 1 g.

4.2. Lihakirves või saag rümpade lõikamiseks hakkmasina jaoks sobivateks tükkideks.

4.3. Suure võimsusega hakkmasin ja segisti, mille abil saab külmutatud või sügavkülmutatud linnuliha tervetest tükkidest ühtlase massi.

Märkus. Erilist hakkmasinat ei ole vaja. Masinal peab olema piisavalt võimsust külmutatud või sügavkülmutatud lihast ja kontidest ühtlase massi tegemiseks, mis on samaväärne 4millimeetrise avadega restiga hakkmasinast saadava massiga.

4.4. Standardile ISO 1442 vastav seade veesisalduse määramiseks.

4.5. Standardile ISO 937 vastav seade proteiinisalduse määramiseks.

5. Kasutamise kord

5.1. Kontrollitavast linnulihas võetakse juhuslikult seitse rümpa ja hoitakse külmutatuna kuni punktides 5.2–5.6 kirjeldatud analüüsi alguseni.

Analüüsi võib teha kas seitsme eri rümba analüüsidenä või seitsmest rümbast koosneva liitproovi analüüsina.

5.2. Ettevalmistusi alustatakse tunni jooksul pärast rümpade võtmist sügavkülmikust.

5.3. a) Pakendi välispind pühitakse üleliigse jää ja vee eemaldamiseks. Iga rümp kaalutakse ja see vabastatakse pakke-materjalist. Pärast rümba lõikamist väiksemateks tükkideks ja söödava rupsi ümbert pakkimismaterjali eemaldamist määratakse grammi täpsusega rümbas oleva jää mass P_1 , arvates maha eemaldatud ümbrise massi.

b) Liitproovi analüüsi puhul määratakse punkti 5.3.a kohaselt ettevalmistatud seitsme rümba kogumass P_7 .

- 5.4. a) Kogu rümp massiga P_1 hakitakse hakkmasinas vastavalt punktile 4.3 (ja vajaduse korral segatakse ka segistiga), et saada ühtlane mass, millest võib seejärel võtta iga rümpa esindava proovi.
- b) Liitproovi analüüsi puhul hakitakse kõik seitse rümpa massiga P_7 hakkmasinas vastavalt punktile 4.3 (ja vajaduse korral segatakse ka segistiga), et saada ühtlane mass, millest võib seejärel võtta seitset rümpa esindavad kaks proovi.
- Neid kahte proovi analüüsitakse punktides 5.5 ja 5.6 kirjeldatud viisil.
- 5.5. Ühtlasest massist võetakse proov, mida kasutatakse kohe veesisalduse a % määramiseks vastavalt standardile ISO 1442.
- 5.6. Samuti võetakse ühtsest massist proov, mida kasutatakse kohe lämmastikusisalduse määramiseks vastavalt standardile ISO 937. Toorvalgu sisalduse b % saamiseks korrutatakse kõnealune lämmastikusisaldus koefitsiendiga 6,25.
6. *Tulemuste arvutamine*
- 6.1. a) Vee mass (W) igas rümbas saadakse grammides väljendatuna valemiga $aP_1/100$ ja proteiini mass (RP) saadakse grammides väljendatuna valemiga $bP_1/100$.
- Tehakse kindlaks seitsme analüüsitud rümba vee masside (W_7) summa ja proteiini masside (RP_7) summa.
- b) Liitproovi analüüsi puhul määratakse kahe analüüsitud proovi keskmine veesisaldus a % ja keskmine proteiinisisaldus b %. Seitsme rümba vee mass (W_7) esitatakse grammides väljendatuna valemiga $aP_7/100$ ja proteiini mass (RP_7) saadakse grammides väljendatuna valemiga $bP_7/100$.
- 6.2. Vee keskmise massi (W_A) ja proteiini keskmise massi (RP_A) saamiseks jagatakse vastavalt W_7 ja RP_7 seitsmega.
- 6.3. Käesoleva meetodi abil määratud teoreetilise füsioloogilise veesisalduse grammides võib arvutada järgmise valemi abil:
- kanad: $3,53 \times RP_A + 23$
- 6.4. a) Õhkjahutus
- Eeldusel, et valmistamise ajal imendunud tehniliselt vältimatu minimaalne veesisaldus on 2 %, ⁽¹⁾ on käesoleva meetodiga määratud kogu veesisaldus (W_G) grammides järgmine (koos usaldusvahemikuga):
- kanad: $W_G = 3,65 \times RP_A + 42$.
- b) Õhkpiserdusjahutus:
- Eeldusel, et valmistamise ajal imendunud tehniliselt vältimatu minimaalne veesisaldus on 4,5 %, ⁽¹⁾ on käesoleva meetodiga määratud kogu veesisalduse (W_G) lubatud piirnorm grammides järgmine (koos usaldusvahemikuga):
- kanad: $W_G = 3,79 \times RP_A + 42$.
- c) Sukeljahutus
- Eeldusel, et valmistamise ajal imendunud tehniliselt vältimatu veesisaldus on 7 %, ⁽¹⁾ on käesoleva meetodiga määratud kogu veesisalduse (W_G) lubatud piirnorm grammides järgmine (koos usaldusvahemikuga):
- kanad: $W_G = 3,93 \times RP_A + 42$.
- 6.5. Kui punkti 6.2 alusel arvatud seitsme rümba keskmine veesisaldus (W_A) ei ole suurem kui punktis 6.4 esitatud väärtus (W_G), käsitatakse kontrollitavat linnuliha kogust standardile vastavana.

(¹) Arvutatakse rümba alusel, arvestamata imendunud vett.

VII LISA

Veeimendumise kontrollimine tootmisettevõttes

1. Vähemalt kord neljatunnise tööaja jooksul:
    - valitakse lahkamis-puhastusliinilt juhuslikult 25 rümpa kohe pärast siseelundite ja rupsi täielikku eemaldamist ning enne esimest pesemist.
  2. Vajadusel lõigatakse ära kael, jättes kaelanaha rümbe külge.
  3. Iga rümp märgistatakse. Kõik rümbad kaalutakse grammi täpsusega ja mass registreeritakse.
  4. Proovi rümbad riputatakse uuesti lahkamis-puhastusliinile tavapärase pesemise, jahutamise, nõrutamise jne menetluste jätkamiseks.
  5. Märgistatud rümbad eemaldatakse nõrutusliini lõpus, laskmata neil nõrguda kauem kui on tavapärase nõrgumisaeg linnuliha partii puhul, millest proovid on võetud.
  6. Proov koosneb 20st esimesena võetud rümbast. Need kaalutakse uuesti. Grammi täpsuseni ümardatud massi võrreldakse esimesel kaalumisel registreeritud massiga. Proov tühistatakse, kui on võetud alla 20 rümbe.
  7. Proovi rümpadelt eemaldatakse märgistus ning need pakitakse tavapäraselt.
  8. Niiskuse imendumise protsent määratakse samade rümpade pesemiseelse kogumassi lahutamisel nende kogumassist pärast pesemist, jahutamist ja nõrutamist, jagades erinevuse esialgse massiga ja korrutades 100ga.
  9. Tulemus ei tohi ületada järgmisi protsendimäärasid rümpade esialgsest massist ega muid lisatud vee sisalduse maksimaalseid lubatud väärtusi:

— õhkjahutus:	0,1%,
— õhkpiserdusjahutus:	2,0%,
— sukeljahutus:	4,5%.
-

VIII LISA

TUGILABORITE NIMEKIRI

Ühenduse tugilabor:

Spelderholt, Centre for Poultry Research and Information Services
(COVP-DLO)
Spelderholt 9
P.O. Box 15
NL-7360 AA Beekbergen

Riigi tugilaborid:*Belgia*

Faculteit Diergeneeskunde
Vakgroep "Diergeneeskundig toezicht op eetwaren"
Universiteit Gent
Wolterslaan 1
B-9000 Gent

Taani

Veterinærdirektoratets Laboratorium
Howitzvej 13
DK-2000 Frederiksberg

Saksamaa

Bundesanstalt für Fleischforschung
Institut für Chemie und Physik
EC-Baumanstraße 20
D-95326 Kulmbach

Kreeka

Ministry of Agriculture
Veterinary Laboratory of Patra
59, Terpsitheas Str
GR-264 42 Patra

Hispaania

Centro de Alimentacion Nacional
(Instituto de Salud Carlos III)
Ctra de Majadahonda a Pozuelo Km 2
E-28220 Madrid

Prantsusmaa

Unité hygiène et qualité des produits avicoles
Laboratoire central de recherches avicoles et porcines
Centre National d'études vétérinaires et alimentaires
Beaucemaine — B.P. 53
F-22400 Ploufragan

Iirimaa

Dairy Science Laboratory
Department of Agriculture, Food and Forestry
Model Farm Road
Cork

Itaalia

Istituto de l'Ispettorato Centrale Repressione
Frodi di Roma
Via G. Raggini 19
I-00149 Roma

Luksemburg

Laboratoire National de Santé
Rue du Laboratoire, 42
L-1911 Luxembourg

Madalmaad

TNO-voeding
Postbus 360
NL-3700 AJ Zeist

Portugal

I.Q.A. Instituto de Qualidade Alimentar
Av. Conde Valbona, 98
P-1000 Lisboa

Ühendkuningriik

Food Science Laboratory,
Ministry of Agriculture, Fisheries and Food,
Norwich Research Park,
Colney,
Norwich,
NR4 7UQ.

---

*IX LISA***Ühenduse tugilabori pädevus**

1. VIII lisas osutatud ühenduse tugilabor vastutab järgmiste ülesannete täitmise eest:
  - edastada riigi tugilaboritele teavet linnuliha veesisalduse analüüsimeetodite ja võrdlevate katsete kohta,
  - kooskõlastada esimeses taandes osutatud meetodite kasutamine riigi tugilaborites, eelkõige võrdluskatsete korraldamise teel,
  - kooskõlastada uute analüüsimeetodite väljatöötamine ja teavitada riigi tugilaboreid selles valdkonnas tehtud edusammudest,
  - osutada teaduslikku ja tehnilist abi komisjonile, eelkõige liikmesriikidevahelistes analüüsitulemusi käsitlevates vaidlusküsimustes.
2. Ühenduse tugilabor täidab järgmisi tingimusi:
  - labori töötajad peavad olema kvalifitseeritud ja omama piisavalt teadmisi veesisalduse analüüsimisel kasutatavate meetodite alal,
  - laboril peavad olema punktis 1 sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud seadmed ja ained,
  - laboril peab olema asjakohane haldusstruktuur,
  - nende töötajad järgivad teatavate küsimuste, tulemuste või aruannete konfidentsiaalsuse põhimõtet,
  - järgitakse rahvusvaheliselt tunnustatud hea laboritava põhimõtteid.

Riigi tugilaborite ülesanded

- VIII lisas osutatud riigi tugilaborid vastutavad järgmiste ülesannete täitmise eest:
- koordineerida linnulihas veesisalduse analüüsimise eest vastutavate riiklike laborite tegevust,
  - aidata liikmesriigi pädevat asutust linnuliha veesisalduse kontrollimise süsteemi rajamisel,
  - korraldada eespool olevas esimeses taandes osutatud riiklike laborite vahel võrdluskatseid,
  - tagada ühenduse tugilabori esitatud teabe asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele ja eespool olevas esimeses taandes osutatud riiklikele laboritele edastamine,
  - teha ühenduse tugilaboriga koostööd.
-